

GOEDE DOELEN ZIJN ONMISBAAR VOOR DIEREN

HOE ZE DIEREN
BESCHERMEN ÉN
MENSEN VERBINDEN

VOORWOORD

Dierenorganisaties geven dieren een stem. Of het nu gaat om huisdieren, zwerfdieren, boerderijdieren, proefdieren, wilde¹ of exotische dieren: deze organisaties komen in actie. Ze doen dat in asielen, opvangcentra, op scholen, in de rechtszaal, op social media, bij mensen thuis, bij de overheid en het bedrijfsleven. Ze signaleren misstanden, pleiten voor betere wetgeving, verlenen hulp, doen onderzoek en bouwen aan bewustwording.

Zonder goede doelen zou onze samenleving piepend en knarsend tot stilstand komen. Dat schreven we in onze eerdere publicatie *‘Wat maakt goede doelen onmisbaar voor onze samenleving’* (2024). In deze special richten we de blik op één specifieke groep: de organisaties die zich inzetten voor dierenbescherming en -welzijn, in Nederland én wereldwijd. Je leest over de enorme maatschappelijke waarde die ze realiseren.

De verscheidenheid aan dierenorganisaties is groot, en het draagvlak ook. Dierenorganisaties verschillen in aanpak, schaal en focus, maar delen een gemeenschappelijke missie: het verbeteren van het leven van dieren. Die missie wordt gedragen door duizenden vrijwilligers, donateurs, medewerkers en betrokken burgers. Zij geven vorm aan hun idealen door zich in te zetten voor dieren, en dragen zo bij aan een zorgzame en duurzame samenleving.

Ze zijn onmisbaar in onze maatschappij. Samen met overheid en markt vormen goede doelen het fundament onder onze democratische samenleving. Na het lezen van deze publicatie zul je nóg scherper zien hoe belangrijk dierenorganisaties zijn. Want zij:

- vervullen een unieke rol naast overheid en bedrijfsleven;
- geven een stem aan dieren in het publieke debat;
- zijn de motor achter nieuwe wetgeving;
- stimuleren bedrijven en financiële instellingen tot diervriendelijke keuzes;
- investeren in innovaties die goed zijn voor dier, mens én natuur;
- versterken de samenhang, moraliteit en veerkracht van onze samenleving.

Juist de verscheidenheid – van het verlenen van hulp tot activistische campagnes en wetenschappelijk onderzoek – verdient brede steun en ruimte om dit werk te doen. Goede doelen maken zichtbaar wat leeft in de samenleving – ook als dat schuurt. Juist dat houdt een democratie levend en open. Want onvrede die je niet ziet, kan een veenbrand worden die zich aan je oog onttrekt. Koester dus ook hun agenderende rol. Samen met de andere functies die zij vervullen, maakt het goede doelen onmisbaar voor onze samenleving.

www.geefonsderuimte.nl

Geef ze de ruimte. We hebben wetten nodig die helpen, niet hinderen. Zodat deze organisaties kunnen doorgaan met waar ze goed in zijn: zorgen voor wie zichzelf niet kan beschermen.

Margreet Plug

Directeur-bestuurder Goede Doelen Nederland

¹ Met ‘wilde dieren’ bedoelen we dieren die in Nederland in de natuur leven, en niet gedomesticeerd zijn (dus niet als huisdier worden gehouden of voor landbouwdoeleinden worden gebruikt). Exotische dieren komen oorspronkelijk uit andere werelddelen.

Over Goede Doelen Nederland. Als branchevereniging is het onze missie om de maatschappelijke positie van goede doelen te versterken en de waarde van goede doelen in beeld te brengen. We maken ons sterk voor goede randvoorwaarden richting overheid, politiek en andere stakeholders waardoor goede doelen impactvol kunnen werken aan het realiseren van hun missie.

Voorwaarde voor het lidmaatschap van Goede Doelen Nederland is het hebben van het CBF-keurmerk. Het CBF is de onafhankelijke externe toezichthouder van goede doelen. In bijlage 1 is een lijst met alle dierenorganisaties waar deze uitgave op is gebaseerd, opgenomen: organisaties met een CBF-keurmerk en/of lid van Goede Doelen Nederland.

In deze uitgave gebruiken we de term **dierenorganisaties**: alle door het CBF erkende goede doelen die dieren beschermen en bijdragen aan het vergroten van dierenwelzijn.

INHOUD

02 VOORWOORD

06 DE WAARDE VAN DIERENORGANISATIES IN VOGELVLUCHT

De zes functies van goede doelen
Een beweging met impact: feiten en cijfers
Een beweging die al meer dan een eeuw groeit
Dierenorganisaties: onmisbaar naast markt en overheid

De praktijk
Convenant Stappen naar een Dierwaardige Veehouderij

16 HELPEN EN OPLOSSEN

De praktijk
De Fûgelhelling Wildopvang Noord-Nederland
Dierenambulances
Stichting AAP

20 INNOVEREN EN VERANDEREN

De praktijk
Proefdiervrij
Beter Leven keurmerk - Dierenbescherming

24 SIGNALEREN EN AGENDEREN

De praktijk
Wakker Dier
World Animal Protection
Korte snuiten

28 ZINGEVING EN VOLDOENING

De praktijk
Dutch Cell Dogs
Koninklijke Hondenbescherming

32 SOCIALE COHESIE

De praktijk
Lokale dierenorganisaties
Amsterdamse Zwerfkatten

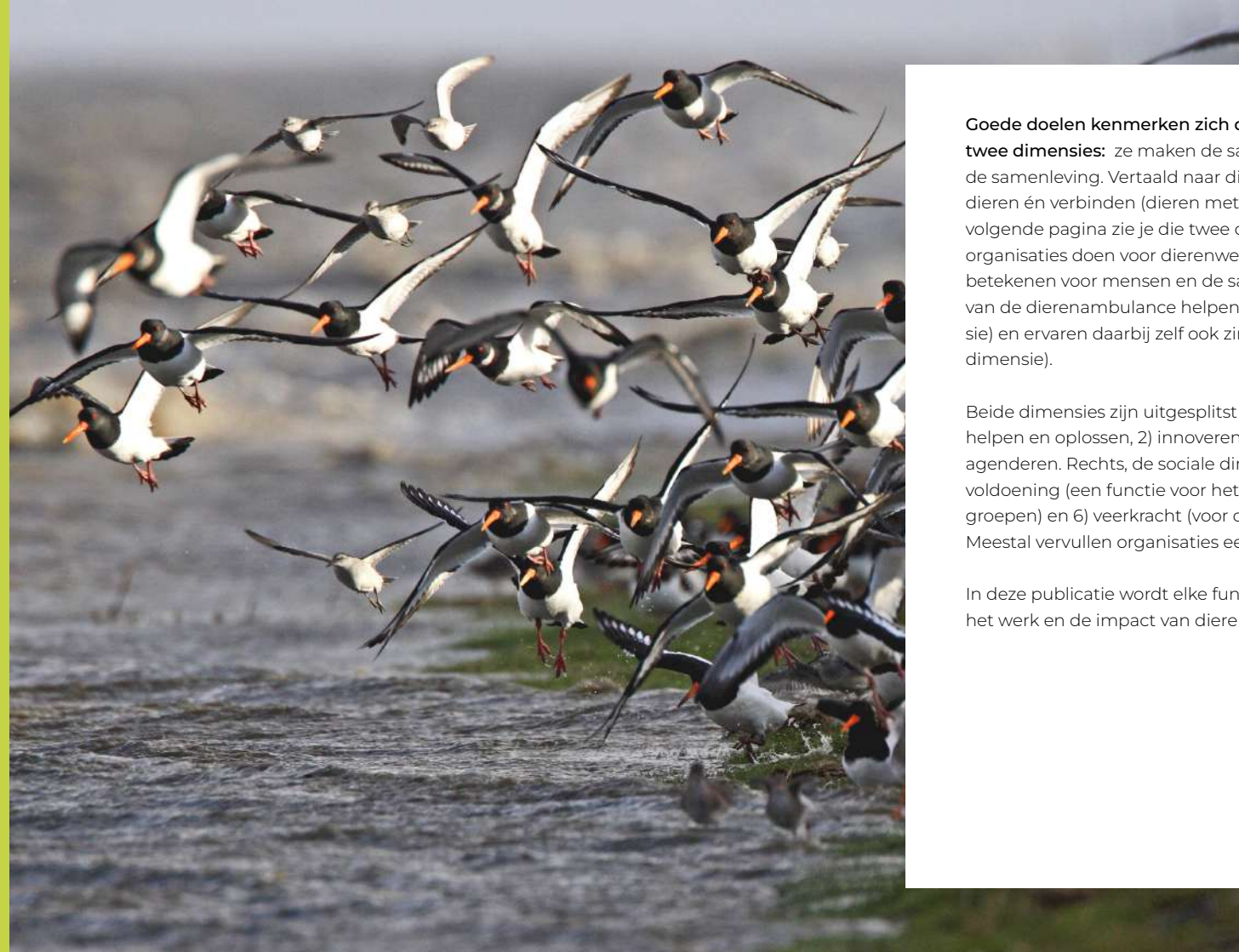
36 VEERKRACHT

De praktijk
St. Blijdschap voor de Dieren (BVDD)
DOA dierenasiel

40 LIJST VAN DIERENORGANISATIES

42 BEDANKT EN COLOFON

DE WAARDE VAN DIEREN- ORGANISATIES IN VOGEVLUCHT

Goede doelen kenmerken zich door de combinatie van **twee dimensies**: ze maken de samenleving beter én ze vormen de samenleving. Vertaald naar dierenorganisaties: ze beschermen dieren én verbinden (dieren met) mensen. In het schema op de volgende pagina zie je die twee dimensies: links staat wat dierenorganisaties doen voor dierenwelzijn en rechts wat ze tegelijkertijd betekenen voor mensen en de samenleving als geheel. Vrijwilligers van de dierenambulance helpen dieren in nood (linker dimensie) en ervaren daarbij zelf ook zingeving en veerkracht (rechter dimensie).

Beide dimensies zijn uitgesplitst naar 3 functies. Links zijn dat 1) helpen en oplossen, 2) innoveren en veranderen, 3) signaleren en agenderen. Rechts, de sociale dimensie, bestaat uit 4) zingeving en voldoening (een functie voor het individu), 5) sociale cohesie (voor groepen) en 6) veerkracht (voor de samenleving als geheel). Meestal vervullen organisaties een combinatie van functies.

In deze publicatie wordt elke functie geïllustreerd aan de hand van het werk en de impact van dierenwelzijnsorganisaties.

Goede doelen zijn van grote waarde, ze dragen bij aan oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken. Burgers en gemeenschappen zetten zich actief in en vormen het cement van de samenleving. Ze vertegenwoordigen verschillende groepen, meningen en belangen. Naast markt en overheid vormen maatschappelijke initiatieven een onmisbare derde kracht en zijn daarmee van essentieel belang voor een gezonde, pluriforme democratie.

DE ZES FUNCTIES

VAN GOEDE DOELEN

Dit model is samengesteld op basis van diverse rapporten en onderzoeken, met name het WRR-rapport 'Filantropie tussen overheid en markt' (2018) en de SBF-verkenning 'De maatschappelijke waarde van meedenken, meedoen en geven' (2020). Daarnaast is input gebruikt uit gesprekken met verschillende mensen in en rond de sector.

HELPEN EN OPLOSSEN

- Directe hulp en noodhulp bieden
- Beschermen en behouden wat kostbaar is
- Betrokkenheid zo lang als nodig

INNOVEREN EN VERANDEREN

- Ontwikkelen van interventies
- Problemen aanpakken waar (nog) geen oplossing voor is
- Experimenteren en risico nemen waar nodig
- Systeemveranderingen aanjagen

SIGNALEREN EN AGENDEREN

- Luisteren naar wat er leeft in de samenleving
- Stem geven aan wat niet gehoord wordt
- De overheid uitdagen om verantwoordelijkheid te nemen

GOEDE DOELEN MAKEN DE SAMENLEVING BETER:

door het aanpakken
en oplossen van
maatschappelijke
vraagstukken.

GOEDE DOELEN VORMEN DE SAMENLEVING:

ze zijn verbindend
en betekenisvol voor
individuele, groepen
mensen en
de samenleving.

2 DIMENSIES

6 FUNCTIES

ZINGEVING EN VOLDOENING

- Samen met anderen werken aan een ideaal
- De vrijheid hebben om je in te zetten voor wat jij belangrijk vindt
- Goed gevoel van iets doen voor een ander

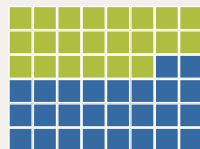
SOCIALE COHESIE

- Mensen (ook met verschillende achtergronden) bij elkaar brengen
- Onderlinge betrokkenheid stimuleren binnen de eigen gemeenschap
- Versterken van relaties tussen mensen en gemeenschappen in binnen- en buitenland

VEERKRACHT

- Actief burgerschap aanmoedigen
- Een zorgzame en betrokken samenleving versterken
- Zelfredzaamheid stimuleren
- Diversiteit aan oplossingen bij tegenslagen

EEN BEWEGING MET IMPACT

HOEVEEL DIERENORGANISATIES ZIJN ER?
Er zijn **48 dierenorganisaties** met een CBF-keurmerk waarvan **22 dierenorganisaties** lid zijn van branchevereniging Goede Doelen Nederland.

RESULTATEN VAN DIERENORGANISATIES
440.000 dieren worden er totaal opgevangen, verzorgd en gered.

Er zijn **250 dierenambulances** in Nederland die samen in totaal **111.000 ritten** maken.

357.000 meldingen meldingen over dieren bij dierenorganisaties

GELD BESCHIKBAAR VOOR DIEREN
Dierenorganisaties hebben **163 miljoen euro** te besteden. Dit is **2,4%** van het totale budget van de Nederlandse goededoelensector.

59% van dit geld komt van donateurs en leden.
8% komt van de overheid.
33% komt uit overige inkomsten.

HUISDIEREN
Er leven in Nederland **13 miljoen** huisdieren: van katten en honden tot vissen, vogels en reptielen.

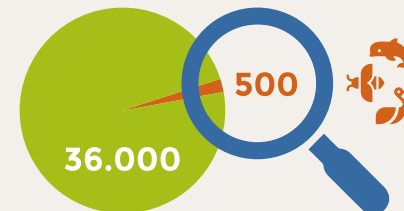
50% van de Nederlandse huishoudens heeft één of meer huisdieren.
Er zijn **110 opvanglocaties** voor huisdieren in nood.
187.000 huisdieren krijgen direct of indirecte hulp (excl. lobby) van dierenorganisaties.

PROEFDIEREN
Er werden **500.000 dieren** gebruikt voor dierproeven – **80% daarvan is rat**. Dit aantal daalt langzaam.

*Cijfers over 2024 bij benadering op basis van input en jaarverslagen van dierenorganisaties en externe bronnen

FEITEN EN CIJFERS

WILDE DIEREN
In Nederland leven **36.000** wilde diersoorten. **500** van deze soorten zijn wettelijk beschermd, zoals bijen, trekvogels en bruinvissen.

Er zijn **63** opvanglocaties die wilde dieren opvangen die ziek, gewond of verweesd zijn. **185.000** wilde dieren krijgen directe of indirecte hulp (excl. lobby) van dierenorganisaties.

DIEREN IN DE VEEHOUDERIJ
In ons land worden meer dan **400 miljoen** landbouwhuisdieren gehouden. **127 miljoen** daarvan vallen onder het Beter Leven keurmerk.

Het Beter Leven keurmerk is min of meer de norm geworden in supermarkten voor varkens, pluimvee en eieren.
Miljoenen dieren in de veehouderij profiteren van de inzet van dierenorganisaties als Varkens in Nood en Wakker Dier.

MENSEN ACHTER DE DIEREN

13.500 vrijwilligers zetten zich actief in voor dierenorganisaties.

885.000 mensen steunen dierenorganisaties met een donatie of lidmaatschap.

3,3 miljoen mensen helpen op andere manieren mee, bijvoorbeeld door petities te tekenen, actie te voeren, deel te nemen aan de Nationale week zonder vlees & zuivel of het Zeehondencentrum Pieterburen (nu WEC in Lauwersoog) te bezoeken.

De Dierenbescherming introduceerde in de vorige eeuw de dierenambulance waarmee zwerfdieren konden worden vervoerd naar de opvang.

EEN BEWEGING DIE AL MEER DAN EEN EEUW GROEIT

Meer dan 150 jaar geleden kwamen in Nederland de eerste mensen in actie voor dieren. Ze maakten zich hard voor een betere behandeling van trekpaarden, trekhonden en huisdieren – lang voordat dierenrechten op de politieke agenda stonden. Daarmee legden ze de basis voor een beweging die sindsdien alleen maar is gegroeid. In de twintigste eeuw kwam er ook aandacht voor andere dieren én andere vormen van leed: de intensieve veehouderij en het welzijn van wilde en exotische dieren. Dierenorganisaties werden professioneler, zichtbaarder, invloedrijker en onmisbaar in het maatschappelijk debat.

De timeline met de oprichtingsjaren van een aantal goede doelen (met de huidige namen) illustreert de lange historie en het verschuiven van de aandacht. Van algemeen naar ook single issue, van nationaal naar ook internationaal, van dierenbescherming naar ook rechten voor dieren.

- 1864 Dierenbescherming
- 1867 Sophia-Vereeniging
- 1897 Stichting Proefdiervrij
- 1950 World Animal Protection
- 1971 Zeehondencentrum Pieterburen (nu WEC)
- 1972 Stichting AAP
- 1997 Wakker Dier
- 2006 Dier & Recht

DIERENORGANISATIES: ONMISBAAR NAAST MARKT EN OVERHEID

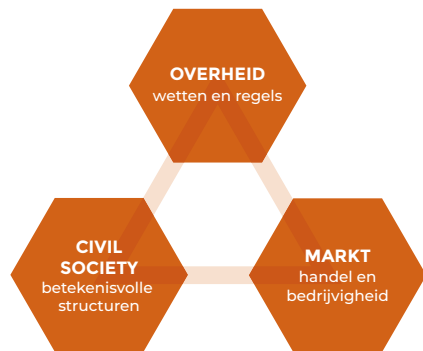
Als dierenbelangen in de knel komen, stappen dierenorganisaties naar voren. Naast overheid en markt vormen ze een onmisbare kracht voor vooruitgang.

Ze houden de overheid scherp – als wetten tekortschieten of handhaving stokt. Dierenorganisaties signaleren misstanden, agenderen knelpunten en brengen geluiden van burgers naar beleidsmakers. Niet als tegenmacht, maar als mede-bewakers van het publieke belang.

Ook sporen ze het bedrijfsleven aan tot verandering.

Er zijn bedrijven die uit eigen overtuiging werk maken van dierenwelzijn (zoals Kipster, biologische boeren of sommige aanbieders in de huisdierensector); dat kan een combinatie zijn van persoonlijke drijfveren van ondernemers, maatschappelijke betrokkenheid en de wens om duurzaam of ethisch te ondernemen. Tegelijk speelt maatschappelijke druk (en regelgeving) vaak een initiërende of versnellende rol.

Met campagnes, petitie en publiek debat zetten dierenorganisaties druk en openen ze deuren naar samenwerking. Ze schuiven aan bij gesprekken, geven advies en bouwen mee aan regels die dier, mens én planeet beschermen.

- Goede doelen zorgen voor balans in de samenleving – als bondgenoot, waakhond en aanjager.

CONVENANT STAPPEN NAAR EEN DIERWAARDIGE VEEHOUDERIJ

Een voorbeeld van samenwerking tussen overheid, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties is het **Convenant Stappen naar een Dierwaardige Veehouderij (2025-2040)**. Dit is een samenwerking tussen het ministerie van LNV, landbouw- en ketenpartijen, supermarkten en de Dierenbescherming. Samen werken zij aan een veehouderij waarin het welzijn van dieren stapsgewijs wordt verbeterd. Dierenorganisaties bewaken daarbij het dierenbelang, zorgen dat het op de agenda blijft staan en dragen bij aan een brede, maatschappelijk gedragen transitie. Het convenant laat zien hoe overheid, markt en het

maatschappelijk middenveld samen optrekken in duurzame verandering. Het convenant leidt nog niet tot een volledig dierwaardige veehouderij, maar het is wel een grote stap vooruit. Het bevat duidelijke afspraken die het leven van dieren merkbaar beter maken.

VUURWERKMANIFEST

Het Vuurwerkmanifest begon in 2014 met een oproep van oogartsen voor een verbod op consumentenvuurwerk. Al snel sloten onder andere de Dierenbescherming, World Animal Protection en de Hondenbescherming zich aan. Gezamenlijk brachten zij – samen met politie, brandweer en zorgprofessionals – de schade van vuurwerk voor mens en dier onder de aandacht. In 2025 stemden de Tweede én de Eerste Kamer in met een wettelijk verbod op consumentenvuurwerk, dat vanaf de jaarwisseling 2026/2027 moet ingaan.

“In het bedrijfsleven draait het vaak eerst om geld. Dierenorganisaties helpen om weer te focussen op wat écht belangrijk is: ethiek, respect voor alles wat leeft en samen zoeken naar oplossingen.”

Ruud Zanders

Co-founder Kipster

“

“Als voorzitter van het Convenant Stappen naar een Dierwaardige Veehouderij heb ik de afgelopen jaren de drijvende kracht van de Dierenbescherming ervaren om dierenwelzijn in de wet en het convenant te verankeren. Dat bewijst dat een NGO een invloedrijke rol kan spelen om het welzijn van miljoenen (landbouw)huisdieren in ons land daadwerkelijk te verbeteren.”

Elbert Roest

Voorzitter Convenant Stappen naar een Dierwaardige Veehouderij

HELPEN EN OPLOSSEN

Dierenorganisaties zijn er als het écht nodig is. Als dieren in nood verkeren, staan zij paraat. Ze vangen mishandelde, verwaarloosde, afgestane en achtergelaten dieren op. Ze verzorgen zwerfdieren en gewonde dieren die in het wild leven. Ze geven dieren een veilige plek, tijdelijk als het kan, langdurig als het moet.

Hun doel: herstel en een nieuw begin. Een liefdevol thuis voor een kat die op straat is gezet. Een tweede kans voor een verwaarloosde hond. Of terug naar de natuur, zoals zeehonden die na verzorging weer vrijgelaten worden in de Noordzee. Zelfs in het regenwoud helpen Nederlandse goede doelen dieren die slachtoffer zijn van illegale handel of ontbossing.

Ook bij rampen zijn ze er. Als overstromingen of oorlogen dieren in gevaar brengen, zetten ze noodacties op touw. Ze brengen dieren in veiligheid, regelen voer, medische zorg en onderdak. Dit doen ze vaak samen met lokale hulpverleners.

Voor al die dieren is deze hulp levensreddend. Ze kunnen nergens anders terecht. Daarom zetten vrijwilligers en medewerkers van dierenorganisaties zich dag en nacht in. Met kennis, toewijding en doorzettingsvermogen. Zolang het nodig is.

Als dieren in nood verkeren staan dierenorganisaties paraat. Ze verzorgen zwerfdieren en gewonde dieren.

DE PRAKTIJK

DE FÜGELHELLING WILDOPVANG NOORD-NEDERLAND

In Drachten begon het ooit met een paar zieke vogels in de keuken. Nu vangt De Fûgelhelling elk jaar zo'n 10.000 dieren die in het wild leven op. Zoals bij alle 110 opvanglocaties voor huisdieren en 63 wildopvangcentra in Nederland draait ook hier alles op vrijwilligers en donateurs. Er zijn geen andere instanties die deze rol vervullen in Nederland. Zonder mensen zoals de huidige beheerder Hetty Sinnema zouden deze dieren nergens terecht kunnen.

DIERENAMBULANCES

Bij een aangereden egel, een verdwaalde hond of een verwaarloosde kat komt de dierenambulance in actie. Deze zijn niet van de overheid of gemeente, maar meestal van een lokale dierenorganisatie (met steun van Dierenlot), of van de Dierenbescherming. In Nederland rijden er zo'n 250 rond, grotendeels gerund door vrijwilligers. Ze brengen dieren veilig naar de opvang, de dierenarts of halen overleden dieren op. Sinds de jaren '70 zijn ze een onmisbare schakel in de zorg voor dieren geworden.

STICHTING AAP

Stichting AAP zet zich in voor exotische dieren: van apen tot tijgers en leeuwen. Veel van deze dieren leven in kleine hokken, worden illegaal verkocht of moeten kunstjes doen in het circus. AAP haalt deze dieren weg uit hun slechte situatie en geeft ze een veilig thuis. Tegelijk pleit AAP voor betere wetten, zoals een Europees verbod op wilde dieren in het circus en voor lijsten die duidelijk maken welke dieren niet geschikt zijn als huisdier. Zo pakt AAP het probleem bij de bron aan en stoppen ze dierenleed.

“Dierenorganisaties in Nederland brengen vele duizenden vrijwilligers samen die met elkaar de wereld voor dieren willen verbeteren.”

Franck Meijboom

Hoogleraar Sustainable Animal Stewardship, Universiteit Utrecht.

In Nederland rijden er zo'n 250 dierenambulances rond, grotendeels gerund door vrijwilligers.

INNOVEREN EN VERANDEREN

Innovaties die het leven van dieren echt verbeteren. Daar zetten dierenorganisaties zich voor in. Ze spelen een belangrijke rol in het ontwikkelen en mogelijk maken van innovaties die het dierenwelzijn structureel verbeteren. Ze brengen onderzoek op gang, jagen vernieuwende oplossingen aan, en durven te investeren in oplossingen waarvan de uitkomst onzeker is. Juist omdat ze onafhankelijk zijn, betrokken, en bereid om te investeren in de lange termijn. Altijd met het belang van het dier voorop en met oog voor wat werkt in de praktijk. Dankzij hun inzet zijn talloze verbeteringen gerealiseerd, zoals:

- diervriendelijke alternatieven voor pijnlijke ingrepen bij dieren in de veehouderij;
- nieuwe methoden om zwervdieren op een respectvolle manier te vangen;
- het stimuleren en de promotie van alternatieven voor diergebruik;
- sneller herstel van opgevangen dieren;
- veiliger en rustiger opvangcentra;
- steeds meer geavanceerde systemen voor het volgen en verzorgen van dieren.

Zo zorgen dierenorganisaties dat wat beter kan, ook echt beter wordt.

Ook in de veehouderij jagen dierenorganisaties innovatie aan om het welzijn van dieren te verbeteren.

DE PRAKTIJK

PROEFDIERVRIJ

Proefdiervrij helpt innovaties versnellen die dierproeven overbodig maken. Samen met onderzoekers, overheid en universiteiten zetten ze zich in voor betere, proefdiervrije wetenschap. Mede dankzij hun inzet is het programma Transitie Proefdiervrije Innovatie gestart. Dit is een unieke samenwerking tussen de rijksoverheid, wetenschappelijke instellingen, ZonMW en Stichting Proefdiervrij om nieuwe mensgerichte methoden sneller in praktijk te brengen. Onderzoekers gebruiken nu bijvoorbeeld menselijke huid-op-een-chip. Zo zijn er voor nieuwe kennis over het behandelen van brandwonden geen pijnlijke dierproeven nodig.

BETER LEVEN KEURMERK - DIERENBESCHERMING

Het Beter Leven keurmerk is een initiatief van de Dierenbescherming en groot geworden dankzij samenwerking met boeren, ketenpartners en supermarkten. Steeds meer boeren doen mee. Meer ruimte, daglicht, betere verzorging: miljoenen dieren in de veehouderij leven er zichtbaar beter door. "Voor ons is dit

keurmerk de meest integrale manier van boeren", zegt Kees Schutte, melkveehouder (bron: ZuivelZicht). Het keurmerk sluit naadloos aan bij zijn visie op duurzame en diervriendelijke bedrijfsvoering. Ook voor consumenten werkt het: het keurmerk maakt diervriendelijker keuzes makkelijker in de supermarkt.

“

"Dierenwelzijn kunnen we alleen met samenwerken structureel verbeteren. Die samenwerking tussen bedrijfsleven en samenleving lukt steeds beter mede dankzij organisaties als de Dierenbescherming."

Alex Datema

Directeur Food & Agri Rabobank Nederland

De sterren van het Beter Leven keurmerk geven de mate van aandacht voor dierenwelzijn weer.

SIGNALEREN EN AGENDEREN

Dierenorganisaties geven dieren een stem in het publieke debat. Dankzij hun onafhankelijke positie en betrokken achterban kunnen ze signalen uit de praktijk vertalen naar zichtbare actie. Ze verzamelen feiten, maken misstanden zichtbaar en zorgen dat het gesprek erover gevoerd wordt. Door hun inzet en het brede draagvlak krijgen dieren een stem, bij de overheid, het bedrijfsleven, in huiskamers en klaslokalen.

Zoals Varkens in Nood het zegt: “Bijna iedereen vindt dieren belangrijk. Bijna niemand wil dieren iets aandoen. Maar toch worden ze structureel mishandeld. Het is essentieel dat er organisaties zijn die dieren een stem geven.”

Dierenorganisaties laten ook zien hoe dierenwelzijn raakt aan grotere maatschappelijke vraagstukken. Van voedselproductie tot volksgezondheid, van klimaat tot de omgang met kwetsbaar leven, immers:

- als we de plofkip uit de schappen halen, kiezen we voor gezonder en eerlijker voedsel;

- als we dieren in de veehouderij beter behandelen, beschermen we het dier én de volksgezondheid;
- als we proefdieren vervangen door innovatieve onderzoeksmethoden, versnellen we medische vooruitgang;
- als we kwetsbare dieren helpen, versterken we ook zorg voor en verantwoordelijkheid tussen mensen;
- als we beter met dieren omgaan, hebben we ook oog voor hun leefomgeving en daarmee het klimaat.

Dierenorganisaties helpen ons betere keuzes te maken – voor dieren, én voor mensen.

Hun invloed is zichtbaar in wetten, regels en maatschappelijke normen. Zoals het verbod op stroomstootapparatuur (2025), strengere straffen voor dierenmishandeling (2024) of het handelsverbod op kortsnuitige honden (2024). En in gevallen waar de regels er al zijn, maar niet worden nageleefd – dringen ze aan op handhaving. Zo is het al dertig jaar verboden om varkensstaarten af te branden, maar gebeurt het nog steeds. Met acties zoals een rechtszaak van Varkens in Nood (2024) kwam er druk op de Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit om de regels echt te handhaven. Zo kan deze dierenvriendelijke praktijk eindelijk stoppen.

Dierenorganisaties blijven er zo lang als nodig is op wijzen dat dierenwelzijn geen bijzaak is, maar onderdeel moet zijn van de keuzes die we samen maken.

DE PRAKTIJK

WAKKER DIER

Wakker Dier liet Nederland zien wat een plofkip écht is. Campagnes zorgden ervoor dat supermarkten het aanbod aanpasten. En dat al sinds 2016. Geen plofkip en legbat-terijeieren meer in supermarkten en geen foie gras op het menu van restaurants. Ook het onverdoofd castreren van biggen verdween uit de keten. Zo laat Wakker Dier zien: als je misstanden zichtbaar maakt, gaat er echt iets veranderen.

WORLD ANIMAL PROTECTION

De jacht op kangoeroes is de grootste commerciële jacht op landdieren ter wereld. Het leer belandt in schoenen, het vlees in restaurants of diervoeding. Door druk van World Animal Protection stopten bedrijven als Viking en Intersport Nederland met de verkoop van producten van kangoeroeleer. Ook sportmerken als Puma en Nike volgden. En de Tweede Kamer nam een motie aan om de import van kangoeroeproducten te verbieden. Zo wordt bewustzijn actie – en actie resultaat.

KORTE SNUITEN

Honden en katten met een korte snuit hebben last van hun uiterlijk, doordat ze niet vrij kunnen ademen. Fokken mocht in Nederland al niet. Maar verkoop nog wel en daardoor kwamen er nog steeds duizenden uit het buitenland. Zestien dierenorganisaties sloegen de handen ineen. Ze boden een petitie aan in de Tweede Kamer. Met succes: een ruime meerderheid stemde voor een verbod op de verkoop én het houden van deze dieren in de toekomst. Bestaande eigenaren mogen hun dier houden, maar nieuwe aanschaf wordt verboden. Resultaat van samenwerking en vasthoudendheid.

“Dieren kunnen hun belangen vaak niet kenbaar maken. Dierenorganisaties maken dat morele vacuüm zichtbaar, en geven stem aan wat anders stil blijft.”

Franck Meijboom

Hoogleraar Sustainable Animal Stewardship, Universiteit Utrecht.

Jaarlijks worden 500.000 dieren gebruikt voor dierproeven - 80% is rat. Foto: Iris Sijbom.

ZINGEVING EN VOLDOENING

Dierenorganisaties raken mensen in hun hart en brengen ze in beweging. Niet alleen voor dieren, maar ook voor elkaar. Vrijwilligers, donateurs en medewerkers zetten zich in vanuit betrokkenheid, idealen en hoop. Omdat ze verschil willen maken. En omdat het goed voelt om dat samen te doen.

Je ergens voor inzetten geeft betekenis. Het maakt mensen onderdeel van iets dat groter is dan henzelf. Of het nu gaat om een zwerfdier verzorgen, een opvang draaiende houden of opkomen voor dierenrechten – mensen ervaren dat hun inzet ertoe doet.

De vrijheid om je in te zetten voor wat jij belangrijk vindt is een wezenlijk onderdeel van een open samenleving. Dierenorganisaties maken die inzet mogelijk. Ze geven richting, organiseren betrokkenheid, maken van idealen concrete daden. Zo dragen ze niet alleen bij aan het welzijn van dieren, maar ook aan een samenleving waarin mensen voldoening vinden in wat ze samen doen.

Opkomen voor dierenrechten geeft mensen betekenis.

DE PRAKTIJK

DUTCH CELL DOGS

Dutch Cell Dogs brengt gedetineerden, TBS-gestelden, jeugddelinquenten en verslaafden samen met asielhonden in een uniek en intensief trainingsprogramma waarin mens en hond elkaar leren vertrouwen en elkaar vooruit helpen. De impact is tweezijdig: de honden worden socialer en krijgen een grotere kans op een nieuw thuis, de deelnemers ontwikkelen zelf inzicht en groeien in eigenwaarde en zelfvertrouwen. De hond is als een spiegel: eerlijkheid, duidelijke communicatie en positiviteit zijn nodig om contact te maken. Dat verandert mensen. Een gevangenisdirecteur vertelde na afloop: "We hebben een probleem...er lopen zes verliefde mannen rond op de afdeling."

KONINKLIJKE HONDENBESCHERMING

Soms raakt een hond zijn baasje op leeftijd kwijt, omdat deze plotseling naar een verpleeghuis moet, ernstig ziek wordt, dementie krijgt of overlijdt. Voor oudere en kwetsbare honden is er dan vaak geen plek in een gewoon asiel, omdat ze daar niet op zijn ingericht. Daarom heeft de

Koninklijke Hondenbescherming een speciaal centrum. Hier krijgen deze honden de kans om bij te komen. Daarna zoekt het team een nieuw, passend thuis. Soms weer bij iemand op leeftijd, omdat een hond gezelschap geeft, mensen in beweging houdt en eenzaamheid doorbreekt.

“

“Fantastisch: het opvangen van dieren wordt menselijker gemaakt. Het geeft me hoop en maakt me dankbaar dat de Hondenbescherming dit initiatief neemt. Ieder leed dat we bij een hond voorkomen, helpt ons als menselijke soort.”

Arthur Japin

Schrijver en ambassadeur Koninklijke Hondenbescherming

Bij Dutch Cell Dogs trainen gedetineerden asielhonden samen met vrijwilligers en hondentrainers. Foto: Anita Sajet

SOCIALE COHESIE

Dieren brengen mensen samen. Op het plein, in het park, bij het asiel of tijdens een actie. Iedereen kent wel iemand die zich inzet voor dieren. En vaak doen mensen dat niet alleen – ze doen het samen. Juist dierenorganisaties zorgen voor die verbinding. Ze brengen mensen van verschillende leeftijden, achtergronden en overtuigingen bij elkaar. Omdat ze delen wat telt: zorgzaamheid, compassie en verantwoordelijkheid.

Wie zich inzet voor dieren, versterkt ook de samenleving. Door samen te werken, te helpen en ervaringen te delen. Zo ontstaan vriendschappen, buurtinitiatieven en lokale netwerken van betrokkenheid. Dierenorganisaties zijn de smeerolie van die sociale samenhang.

Wie zich inzet voor dieren, zet zich in voor anderen.

DE PRAKTIJK

LOKALE DIERENORGANISATIES

Nederland kent een fijnmazig netwerk van lokale dierenorganisaties. Alleen al Stichting DierenLot ondersteunt meer dan 280 lokale initiatieven: van dierenambulances tot wildopvang, van diervoedselbanken tot opvang voor reptielen en nachtdieren. Vrijwel allemaal draaien ze op vrijwilligers en zijn ze diepgeworteld in hun eigen omgeving. Het zijn plekken waar mensen ertoe doen – voor dieren én voor elkaar.

AMSTERDAMSE ZWERFKATTEN

In stadswijken waar zwervkatten leven, knoopt de Stichting Amsterdamse Zwervkatten (SAZ) mensen aan elkaar. Buurtbewoners signaleren katten, voeren ze en melden nesten. De organisatie steunt ze met voerpunten of een mobiel castratie-team. Zo krijgt een individueel initiatief een collectief motto: de wijk zorgzamer maken voor mens én dier. Wat begint bij zwervkatten, groeit uit tot burens die elkaar kennen, ondersteunen en elkaar in de gaten houden.

“

“Het belang van maatschappelijk betrokken NGO's is groot. De waarde van vrijwillige, belangenloze inzet van honderdduizenden mensen is niet in geld uit te drukken. Ze zijn het cement van de samenleving.”

Gerda Verburg

Voorzitter Sectorraad Paarden (SRP)

De zorg voor zwervkatten brengt Amsterdammers samen.

VEERKRACHT

Dierenorganisaties maken onze samenleving sterker en inclusiever. Ze laten zien dat je niet machteloos hoeft toe te kijken als het misgaat, maar dat iedereen iets kan betekenen. Of het nu gaat om een gewonde vogel, een zwerfhond of een dier achtergebleven na een ramp: dierenorganisaties staan klaar om te helpen en bieden anderen de kans om mee te doen.

Ook mensen die minder makkelijk mee kunnen komen, krijgen de kans om actief bij te dragen. Bij dierenambulances en opvangcentra vinden mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een plek om waardevol werk te doen. Ze bouwen zelfvertrouwen op, ontdekken talenten en vinden ritme in hun leven. Dierenorganisaties maken burgerschap tastbaar en geven iedereen de kans om mee te doen. Zo dragen ze bij aan een zorgzame samenleving waarin iedereen meetelt en mee kan doen.

Dierenorganisaties maken burgerschap tastbaar en geven iedereen de kans om mee te doen.

DE PRAKTIJK

ST. BLIJDSCHAP VOOR DE DIEREN (BVDD)

Voor mensen die in armoede leven is een huisdier vaak meer dan gezelschap. Een dier geeft structuur, troost en houvast. Maar soms moeten mensen kiezen tussen voer voor hun dier of eten voor zichzelf. De Nationale Dierenvoedselbank (een initiatief van BVDD) helpt met diervoerpakketten, een gratis dierenarts-app, een betaalbare verzekering en een netwerk van Dierenbuddy® dat opvang biedt als het even niet lukt. "Armoede drijft mensen in een isolement, waar de zorg voor en omgang met een kat of hond ons juist verbindt." Frank Dogterom, BVDD. Zo wordt hulp aan dieren óók hulp aan mensen.

DOA DIERENASIEL

DOA is het grootste asiel van Nederland en geeft per jaar meer dan 2.000 dakloze honden en katten een tweede kans op geluk. Ruim 40 medewerkers en meer dan 400 vrijwilligers zetten zich iedere dag met hart en ziel in voor asioldieren. Tessa kreeg een burn-out. In die periode kon ze haar vrijwilligerswerk bij DOA uit-

breiden. "Het gaf me weer ritme, vertrouwen en plezier. Drie ochtenden per week werk ik nu met katten. Het is heerlijk werk, en het asiel voelt voor mij heel vertrouwd." DOA laat zien hoe het zorgen voor dieren mensen helpt om opnieuw mee te doen. Om sterker terug te komen.

Vrijwilliger Tessa. Foto: Martin Dijkstra Fotografie

Soms moeten mensen kiezen tussen voer voor hun dier of eten voor zichzelf. De Nationale Dierenvoedselbank helpt onder andere met diervoerpakketten. Foto: Lizzy Dogterom Fotografie

DIERENORGANISATIES: VOOR ÉN MET DIEREN

Er zijn veel verschillende goede doelen die zich bezighouden met dieren:

- Organisaties die **bescherming en welzijn van dieren als hun primaire missie hebben**, zoals de Dierenbescherming, Wakker Dier, Proefdiervrij.
- Organisaties die **werken met dieren ten behoeve van het welzijn van de mens**, zoals het Koninklijke Nederlandse Geleidenhonden Fonds (KNGF), bij het CBF vallend onder de categorie welzijn.
- Organisaties die **dieren beschermen als onderdeel van een missie die gericht is op natuur en milieu**, zoals het Wereld Natuur Fonds en de Vogelbescherming, vallend onder CBF-categorie natuur en milieu.

Deze publicatie gaat over de organisaties die bescherming en welzijn van dieren als hun primaire missie hebben. Dit is de lijst met alle dierenorganisaties waar deze uitgave op is gebaseerd: organisaties met een CBF-keurmerk en/of lid van Goede Doelen Nederland.

1. AAP	17. Dierenambulance Woudenberg e.o.	33. Natura Artis Magistra
2. Akka's Ganzenparadijs	18. Dierenbescherming	34. Nederlands KankerFonds voor Dieren
3. Alpaca Rescue Nederland	19. Dierendonatie.nl	35. Omogolo Wildlife Trust
4. Amsterdamse Zwerfkatten (SAZ)	20. DierenLot	36. Proefdiervrij
5. Avolare	21. Dierentehuis 's Hertogenbosch	37. Sophia-Vereeniging
6. Bears in Mind	22. Dierentehuis Vijfheerenlanden, Culemborg e/o	38. Varkens in Nood
7. Beestenbende	23. Dierenwelzijn Zeeland	39. Vier voeters
8. Bevordering Huisdierenwelzijn	24. Dierenzorg Nederrijn	40. Vogelhospitaal
9. Blijdschap voor de dieren (BVDD)	25. DOA	41. Vogelrevalidatiecentrum Zundert
10. Bont voor Dieren	26. Dutch Cell Dogs	42. Vrienden van AR
11. Bring the Elephant Home	27. Ezelsociëteit	43. Wakker Dier
12. Brooke Hospital for Animals Nederland	28. Go Ape Foundation	44. Week Zonder Vlees
13. De Fûgelhelling wildopvang Noord-Nederland	29. Koninklijke Hondenbescherming	45. World Animal Protection
14. Dierenambulance Amersfoort e.o.	30. Leeuw	46. Zaanse Stichting Dierenzorg
15. Dierenambulance Amsterdam	31. Mens Dier Nood	47. Zeehondencentrum Pieterburen
16. Dierenambulance Gooi en Vechtstreek	32. Merazonia	48. Zwerfkatten Nederland

BEDANKT

Dank aan iedereen, ook alle organisaties die de enquête hebben ingevuld! Speciale dank gaat uit naar: Sandra Beuving (Dierencoalitie), Jane van den Berg en Daniëlla van Gennep (DierenLot), Ellen Bien, Marijke de Jong en Manon Stevens (Dierenbescherming), Alex Datema (Rabobank Nederland), Daphne Groenendijk en Arthur Japin (Koninklijke Hondenbescherming), Franck Meijboom (Universiteit Utrecht), Elbert Roest (Convenant Stappen naar een Dierwaardige Veehouderij), Gerda Verburg (Sectorraad Paarden), Dirk-Jan Verdonk (World Animal Protection), Debby Weijers (Proefdiervrij), Ruud Zanders (Kipster).

COLOFON

Productie en uitgave

Goede Doelen Nederland, branchevereniging van goede doelen met CBF-keurmerk
James Wattstraat 100
1097 DM Amsterdam
Telefoon: 020 - 422 99 77
E-mail: info@goededoelennederland.nl
Website: www.goededoelennederland.nl en www.goededoelen.nl

Samenstelling Baukje Stam
Hilda Alberda

Vormgeving Dennis Scholten - FourBottles Design

Fotografie

Alle foto's van goede doelen zijn door de goede doelen zelf aangeleverd.

Aan de totstandkoming van deze uitgave is zeer veel zorg besteed. Voor informatie die desondanks onvolledig of onjuist is opgenomen aanvaarden auteurs en redactie geen aansprakelijkheid.

Copyright © september 2025 - Goede Doelen Nederland, Amsterdam

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

WAAR GAAT DEZE PUBLICATIE OVER?

Deze publicatie laat zien wat goede doelen voor dierenwelzijn en dierenbescherming betekenen. Geïllustreerd met praktijkvoorbeelden en gezien door de ogen van bestuurders, wetenschappers en opinieleiders.